Raadsvoorstel

Zaaknummer: 3005438
Steller: M. Oud
Datum commissie: 3-2-2026
Datum raadsvergadering:10-2-2026

Team: ZS
Teammanager: Jean Paul Verbeek
Portefeuillehouder: K. Hakhoff
E-mail: m.oud@hoorn.nl

Onderwerp
Zienswijze 1e begrotingswijziging 2026 en Kadernota 2027 GGD Hollands Noorden.

Agendering
Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Raadbesluit zienswijze 1e begrotingswijziging 2026 en Kadernota 2027 GGD Hollands Noorden
2	Collegebrief aan dagelijks bestuur GGD Hollands Noorden zienswijze raad 1e begrotingswijziging 2026 en Kadernota 2027 GGD Hollands Noorden
3	Aanbiedingsbrief GGD Hollands Noorden 1e begrotingswijziging 2026 GGD Hollands Noorden
4	1e begrotingswijziging 2026 GGD Hollands Noorden
5	Aanbiedingsbrief GGD Hollands Noorden Kadernota 2027 GGD Hollands Noorden
6	Kadernota 2027 GGD Hollands Noorden
7	Verslag klankbordgroep Financiën Kadernota 2027

De raad besluit

1. Een positieve zienswijze af te geven op de 1e begrotingswijziging 2026 GGD Hollands Noorden met de opdracht aan de GGD Hollands Noorden om:

a. bij hun begroting 2027 met een dekkingsvoorstel te komen voor de extra kosten van deze structurele taakuitbreiding zodat de gemeentelijke bijdrage per deelnemer voor 2027 niet verhoogd hoeft te worden.

b. De effecten van de deelname van Veilig Thuis aan de ZSM-tafel te monitoren en na één jaar te evalueren.

2. Een positieve zienswijze af te geven op de Kadernota 2027 GGD Hollands Noorden.
3. Deze zienswijzen door middel van bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

Samenvatting

De 1e begrotingswijziging 2026 heeft betrekking op een structurele taakuitbreiding van Veilig Thuis. De financiële gevolgen van deze wijziging worden na vaststelling door het algemeen bestuur ook in de Kadernota 2027 verwerkt.
De Kadernota 2027 geeft inzicht in de ambities voor de GR taken en maakt deel uit van de Planning & Control cyclus van GGD Hollands Noorden. Deze hoofdlijnen worden in de begroting 2027 meer gedetailleerd uitgewerkt, waarbij ook onderscheid wordt gemaakt tussen de Gemeenschappelijke Regeling taken en (aanvullende) diensten. Het format van de kadernota is gebaseerd op de handreiking van Regietafel Noord-Holland-Noord voor gemeenschappelijke regelingen.
De GGD heeft de gemeentelijke bijdragen geïndexeerd met 7,7% volgens de door de FUGR vastgestelde indexatie voor loon- en prijsstijging. De verhouding loon/prijs wijkt bij de GGD af van andere gemeenschappelijke regelingen daarom is de indexatie ook anders. Dit betekent een structurele verhoging van de Hoornse bijdrage van € 497.000. De 7,7% indexatie is als volgt opgebouwd: 4,87% indexatie voor 2027 en 2,83% nacalculatie op de indexatie 2024.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
Het dagelijks bestuur (DB) van de GGD HN heeft op 16 december 2025 de 1e begrotingswijziging 2026 en op 11 december 2025 de kadernota 2027 GGD Hollands Noorden GGD HN) aangeboden voor zienswijze van de raad. Met het afgeven van een zienswijze kan de raad invloed uitoefenen op het inhoudelijke en financiële beleid van de gemeenschappelijke regeling.

De 1e begrotingswijziging 2026 heeft betrekking op een structurele taakuitbreiding van Veilig Thuis (VT). De kadernota 2027 is gebaseerd op de ingezette lijn uit de voorgaande Kadernota's en de begroting 2026 waarop gemeenteraden hun zienswijze hebben ingediend.

Belang
De raad is betrokken bij de financiële situatie van de GGD HN en heeft gelegenheid zienswijzen mee te geven of accenten te benadrukken. Het stelt de raad in de gelegenheid invloed uit te oefenen op de beleidsmatige en financiële uitgangspunten van de GGD HN.

Centrale vraag
Welke zienswijze wil de gemeenteraad meegeven voor de 1e begrotingswijziging 2026 en de Kadernota 2027 van de GGD HN?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat
De GGD HN bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners. Dit voorstel heeft betrekking op de toekomstplannen van de GGD HN en de structurele taken van VT. Goede afspraken hierover zijn van belang voor een goede uitvoering van hun taken.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie
Dit voorstel draagt bij aan Global Goals nummer 3 "Goede gezondheid en welzijn". De vier focuslijnen van de GGD HN zijn gericht op een goede gezondheid en welzijn.

4. Kaders
Wet gemeenschappelijke regelingen
In de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) is geregeld hoe een gemeenschappelijk regeling moet worden ingericht. De GGD HN is een gemeenschappelijke regeling. Artikel 34b heeft betrekking op de bevoegdheden van het algemeen en dagelijks bestuur van de GGD HN. Artikel 35, derde lid betreft de bevoegdheid van de gemeenteraad om een zienswijze af te geven.

Gemeenschappelijke Regeling GGD Hollands Noorden
De gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden is een besluit tot samenwerking tussen de 16 gemeenten in Noord-Holland Noord. De GGD HN voert gemeentelijke taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg) en taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen. Daarnaast voert de GGD HN ook aanvullende diensten uit.

De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2022
De Financiële verordening bevat de uitgangspunten voor het financiële beleid en de kaders voor het borgen van financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie.

De financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR 2019)
In artikel 4 van de FUGR 2019 zijn de termijnen voor de zienswijzen, kadernota, begroting en jaarstukken geregeld.

Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' 2018
Deze notitie gaat over de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraad bij gemeenschappelijke regelingen.

5. Argumenten

1e begrotingswijziging 2026 GGD HN

Als gevolg van landelijke ontwikkelingen worden er twee structurele taakuitbreidingen bij Veilig Thuis aan het bestuur voorgelegd;

1. de implementatie van actief wachtlijstbeheer.
2. deelname aan de ZSM-tafel (Zorgvuldig, Snel en op Maat).

Ad 1
De implementatie van actief wachtlijstbeheer vloeit voort uit de aanpassing van het toetsingskader van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) n.a.v. het rapport (2024).
Alle VT-organisaties moeten zich actief bezig gaan houden met de veiligheid in gezinnen in de periode dat ze na een melding op de wachtlijst bij VT staan.
VT NHN heeft een werkproces voor 'Actief Wachtlijstbeheer' ontwikkeld om daarmee te voldoen aan het nieuwe toetsingskader van de IGJ. Deze werkwijze is vooraf getoetst bij de IGJ, en is door de IGJ als voldoende beoordeeld.

De omvang van de extra werkzaamheden (fte * loonpeil) is berekend op basis van historische gegevens. De jaarlijkse meerkosten voor deze personele inzet, inclusief overhead bedragen € 125.000 (prijspeil 2026). Deze kosten worden conform de afgesproken verdeelsleutel verdeeld
over de NHN- gemeenten, t.w. 50% op basis van inwonerstal en 50% op basis van het aantal meldingen. Voor de gemeente Hoorn komt deze structurele taakuitbreiding op € 16.000 per jaar.

Ad 2
De drie VT-organisaties Kennemerland, Noord-Holland Noord (NHN) en Zaanstreek-Waterland hebben tot mei 2023 met een tijdelijke subsidie als pilot fysiek deelgenomen aan de regionale ZSM-tafel.
De ZSM-tafel (Zorgvuldig, Snel en op Maat) is een multidisciplinair methode waarin Politie, Openbaar Ministerie (OM), Reclassering, Raad voor de Kinderbescherming, Halt, en Slachtofferhulp samen strafzaken van lichte en middelzware delicten bespreken. Het doel is snelle en passende afdoening, waarbij straf, begeleiding en zorg op elkaar worden afgestemd. De kracht en effectiviteit van de ZSM-aanpak zit in het samenwerken en snel schakelen.
Er ontstaat een integraal beeld van de casus, wat leidt tot effectievere interventies en uiteindelijk tijdswinst voor alle betrokken professionals. Minder inefficiëntie en een hogere effectiviteit van het genomen besluit leidt ook tot betere uitkomsten voor de inwoner.

De Commissie Zorg en Veiligheid in de Veiligheidsregio adviseert de gemeenten VT gedurende 7 dagen per week voor 8 uur per dag deel te laten nemen aan de ZSM-tafel.
De jaarlijkse meerkosten voor deze personele inzet, inclusief overhead, bedragen op basis van inwonerstal voor NHN € 170.000 (prijspeil 2026). Deze kosten worden conform de afgesproken verdeelsleutel verdeeld
over de NHN- gemeenten, t.w. 50% op basis van inwonerstal en 50% op basis van het aantal meldingen. Voor de gemeente Hoorn komt deze structurele taakuitbreiding op € 22.000 per jaar.

<u>Advies</u>
Het actieve wachtlijstbeheer is opgedragen door de Inspectie IGJ. VT geeft wel aan dat zij niet kunnen garanderen dat in alle situaties de wettelijke termijn van 5 dagen voor een veiligheidsbeoordeling wordt gehaald.

De positieve effecten van de deelname aan de ZSM-tafel zijn tijdens de pilotfase aangetoond. Deze taakuitbreiding staat haaks op de bezuinigingstaakstelling en is bij de begroting 2026 van de GGD niet genoemd als toekomstige ontwikkeling. Het algemeen bestuur (AB) van de GGD is alleen geïnformeerd en er heeft in het AB geen besluitvorming plaatsgevonden. Tijdens de bespreking van deze taakuitbreiding in het AB van 3-12-25 bleek dat al veel NHN-gemeenten positief tegenover deze taakuitbreiding staan en akkoord waren met besluitvorming via de 1e begrotingswijziging 2026. Ook de gemeenten in Zaanstreek Waterland en Kennemerland worden voorgesteld om akkoord te gaan met deze taakuitbreiding omdat één VT-vertegenwoordiger namens de drie regio's het meest kostenefficiënt is. Belangrijke voorwaarde is dat de besturen in Zaanstreek Waterland en in Kennemerland ook een positief besluit nemen.

De 1e begrotingswijziging 2026 is nog niet verwerkt in de Kadernota 2027 omdat er nog geen besluit over deze begrotingswijziging is genomen.

Er kan een positieve zienswijze worden gegeven op de 1e begrotingswijziging 2026 met de opdracht aan de GGD om:

- Bij hun Begroting 2027 met een dekkingsvoorstel te komen voor de extra kosten van deze structurele taakuitbreiding zodat de gemeentelijke bijdrage per deelnemer voor 2027 niet verhoogd hoeft te worden.
- De effecten van de deelname van VT aan de ZSM-tafel te monitoren en na één jaar te evalueren.

Kadernota 2027 GGD HN

De Kadernota 2027 geeft inzicht in de ambities voor de Gemeenschappelijke Regeling (GR)- taken en maakt deel uit van de Planning & Control cyclus van GGD HN. Deze hoofdlijnen worden in de begroting 2027 van de GGD HN meer gedetailleerd uitgewerkt, waarbij ook onderscheid wordt gemaakt tussen de GR taken en (aanvullende) diensten. Het format van de kadernota is gebaseerd op de handreiking van Regietafel Noord-Holland-Noord voor gemeenschappelijke regelingen. In de bijlagen bij deze Kadernota zijn de kosten voor gemeenten uitgesplitst naar GR taken en aanvullende diensten.

Deze kadernota 2027 is gebaseerd op de ingezette lijn uit de voorgaande Kadernota's en de begroting 2026 waarop gemeenteraden hun zienswijze hebben ingediend

<u>Beleidsmatige uitgangspunten</u>

Gemeenten zijn de opdrachtgever en partner van GGD HN. Met gemeenten bouwt GGD HN aan een gezonde en veilige toekomst. Die samenwerking krijgt onder andere vorm in gesprekken met gemeenteraden waar gezamenlijk wordt gekeken naar maatschappelijke opgaven en resultaatgebieden van GGD HN. GGD HN zet haar huidige beleid voort en zet in op onderstaande doorontwikkelingen:

Suïcidepreventie

Met de inwerkingtreding van de Wet Integrale Suïcidepreventie heeft de overheid een wettelijke plicht gekregen om suïcidepreventie te bevorderen. GGD HN en gemeenten onderzoeken gezamenlijk welke preventieve activiteiten kunnen worden uitgevoerd en onder welke voorwaarden en financiering.

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

De JGZ ontwikkelt richting meer domein overstijgende samenwerking, onder andere binnen Kansrijke Start en Kind naar Gezond Gewicht. Met het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) wordt structureel ingezet op de Gezonde School-aanpak, met specifieke aandacht voor mentale gezondheid. Daarnaast blijft GGD HN inzetten op het verhogen van de vaccinatiegraad binnen het Rijksvaccinatieprogramma.

Veilig Thuis

Voor het goed uitoefenen van de wettelijke taak is het nodig te investeren in de versterking van VT. Deze versterking bestaat uit actief wachtlijstenbeheer en deelname aan de ZSM-tafel. Hiervoor worden extra structurele financiële middelen gevraagd via de eerdergenoemde 1e begrotingswijziging 2026.

Infectieziektebestrijding en Algemene Gezondheid
Door toenemende complexiteit (antibioticaresistentie, zoönosen, klimaatverandering) wordt infectieziektebestrijding steeds meer met de omliggende GGD'en ingericht. De behoefte aan medische milieukunde neemt toe door onder andere staalslakken, PFAS, woningbouwplannen, lokale hitteplannen en strengere luchtkwaliteitseisen. Dit vraagt mogelijk om extra inzet.
De forensische geneeskunde ontwikkelt richting een landelijke organisatie, waarbij regionale integratie en capaciteitsvraagstukken centraal staan.

GGD brede ontwikkelingen
o Digitalisering en AI: Nieuwe technologieën bieden kansen, maar vragen om structurele investeringen in kennis, vaardigheden en innovatiebudget.
o Bedrijfscontinuïteitsmanagement (BCM): Dreigingen zoals cyberaanvallen en pandemieën vragen om verdere professionalisering en mogelijk extra capaciteit.
o Informatiebeheer en archieven: GGD HN moet nog voldoen aan wettelijke eisen; hiervoor wordt gewerkt aan een strategische visie en verbeterplan dat in 2027 volledig geborgd moet zijn.

Financiële uitgangspunten
Indexatie
De loon-prijsindexatie 2027 is conform de door gemeenten vastgestelde regeling FUGR en geldt voor alle gemeenschappelijke regelingen. De verhouding loon/prijs van de GGD is 74/26. Het indexatiepercentage 2027 is daardoor vastgesteld op 7,7%. De indexatie is als gevolg van de FUGR systematiek (loonindexatie telt 74% mee, prijsindexatie telt 26% mee en na 3 jaar volgt een eventuele correctie):

FUGR indexatie 2027:	**Indexatie 2027**	**Correctie op 2024**	**Totale indexatie**
Indexatie loondeel 74%	5,70%	2,70%	8,40%
Indexatie prijsdeel 26%	2,50%	3,20%	5,70%
Totale indexatie	**4,87%**	**2,83%**	**7,70%**

Door de indexatie neemt de bijdrage voor de gemeente Hoorn structureel met afgerond € 497.000 toe. Bij de Hoornse Kadernota 2026 wordt deze indexatie in onze Begroting 2027 en verder verwerkt. Rond april 2026 wordt bekend hoe hoog de compensatie voor Hoorn hiervoor wordt in de algemene uitkering en wordt duidelijk of dit de 7,7% toename in voldoende mate dekt. Dit betekent dat dan pas duidelijk wordt of deze indexatie als te hoog kan worden beschouwd; de zienswijze hierop moet echter al voor 1 maart 2026 worden gegeven.
Momenteel wordt de werking van de FUGR geëvalueerd. Alle deelnemende gemeenten en GR-en zijn gevraagd om input te leveren, ook de gemeente Hoorn doet hieraan mee. De Regietafel NHN zal in de loop van 2026 komen met de uitkomsten van deze evaluatie.

Financieel meerjarenperspectief
De meerjarenbegroting is sluitend, waarin is gerekend met de indexaties voor 2027 uit de indexatiebrief van de Regietafel Noord-Holland-Noord. In 2023 is een Cao-gat ontstaan dat vanaf 2026 wordt na gecalculeerd conform de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR). In 2024 en 2025 heeft GGD HN het Cao-gat zelf opgevangen vanuit de algemene reserve zonder extra bijdrage van de deelnemende gemeenten. Daardoor is de algemene reserve fors afgenomen.
Nu GGD HN voor 2026 geconfronteerd is met bezuinigingen, is opbouwen van vermogen vanuit de bestaande begroting niet realistisch. Het AB heeft eerder uitgesproken dat het belangrijk is dat GGD HN voldoende vermogen kan opbouwen.

Weerstandsvermogen en risico's
Bij GGD HN wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. De algemene reserve is ontoereikend om alle financiële risico's op te vangen. Bij een negatieve algemene reserve is het, conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat er geen negatieve algemene reserve ontstaat. GGD HN zal in 2026 met een voorstel richting het AB komen, hoe om te gaan met de druk op de algemene reserve en het verbeteren van het weerstandsvermogen om toekomstige financiële risico's op te kunnen vangen.

Advies financiële klankbordgroep
De klankbordgroep financiën constateert dat de kadernota 2027 in lijn is met de FUGR en eerdere afspraken. Ook begrijpt de klankbordgroep dat de financiële gevolgen van diverse doorontwikkelingen nog niet bekend zijn en niet verwerkt (bijvoorbeeld Suïcidepreventie en AZWA).
De klankbordgroep financiën geeft het dagelijks bestuur een positief advies om deze kadernota 2027 voor zienswijzen aan te gaan bieden.

Advies
De GGD heeft de bezuinigingstaakstelling van 5% voor het begrotingsjaar 2026 niet gehaald. Op begrotingsbasis van de GGD hebben ze 4,1 % bespaard. Het AB heeft in de vergadering van 9 juli 2025 gesteld dat de 5% niet haalbaar is en is akkoord gegaan met de 4,1 %. Het AB heeft vervolgens de begroting 2026 van de GGD vastgesteld. Hoorn stond alleen bij de discussie in het AB om het resterende deel van de ombuiging bij de GR GGD HN te vinden.

Door dit lagere percentage is de, in de Hoornse begroting 2026 opgenomen bezuiniging van € 248.000 niet volledig gehaald. Dat betekent dat er nog € 71.000 aanvullende ombuigingen moeten worden gevonden, bij voorkeur bij de GGD en anders binnen de begroting van Hoorn (sociaal domein). Hier volgt een plan van aanpak voor. De raad wordt bij elk cyclusdocument geïnformeerd over de voortgang.

Op de Kadernota 2027 GGD Hollands Noorden kan een positieve zienswijze worden afgegeven.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie
De taakuitbreidingen van VT vloeien voort uit het inspectierapport IGJ en uit de pilot waarin VT fysiek heeft deelgenomen aan de regionale ZSM-tafel.
De leden van het AB staan hier positief tegenover (AB 3-12-25). De advisering over de 1e begrotingswijziging 2026 en de Kadernota 2027 is ambtelijk binnen Westfriesland en met de regio Alkmaar afgestemd.

7. Financiële gevolgen
Dit voorstel heeft financiële gevolgen voor het begrotingsresultaat.
De structurele taakuitbreiding van VT leidt tot extra kosten in 2026. Voor Hoorn zijn deze kosten:
- € 16.000 per jaar voor het actief wachtlijstbeheer.
- € 22.000 per jaar voor deelname aan de ZSM-tafel.

In de Hoornse begroting is geen rekening gehouden met deze extra kosten. Daarnaast wordt door deze taakuitbreiding een deel van de gerealiseerde bezuiniging teniet gedaan.
Voorgesteld wordt om de GGD een opdracht te geven om bij hun Begroting 2027 met een dekkingsvoorstel te komen voor de extra kosten van de structurele taakuitbreiding zodat de bijdrage per deelnemer niet verhoogd hoeft te worden.

De Kadernota 2027 heeft ook financiële gevolgen voor het resultaat, de indexatie leidt tot een hogere bijdrage van € 497.000. In de Hoornse kadernota 2026 wordt de indexatie van alle gemeenschappelijke regelingen verwerkt.

8. Communicatie

De 1e begrotingswijziging 2026, de Kadernota 2027 en de afgegeven zienswijzen worden in het AB van 11 maart 2026 geagendeerd. Na de vergadering van het AB worden de gemeenten geïnformeerd over de besluitvorming.

9. Realisatie

Na kennisname van de zienswijzen van de raden, worden de 1e begrotingswijziging 2026 en de kadernota 2027 van de GGD HN in de vergadering van het AB op 11 maart 2026 vastgesteld. De resultaten van de begrotingswijziging worden dan ook in de Kadernota 2027 verwerkt.

Hoorn, 20 januari 2026

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris, de burgemeester